

סיינטולוגיה: קהילה של סגידה דתית

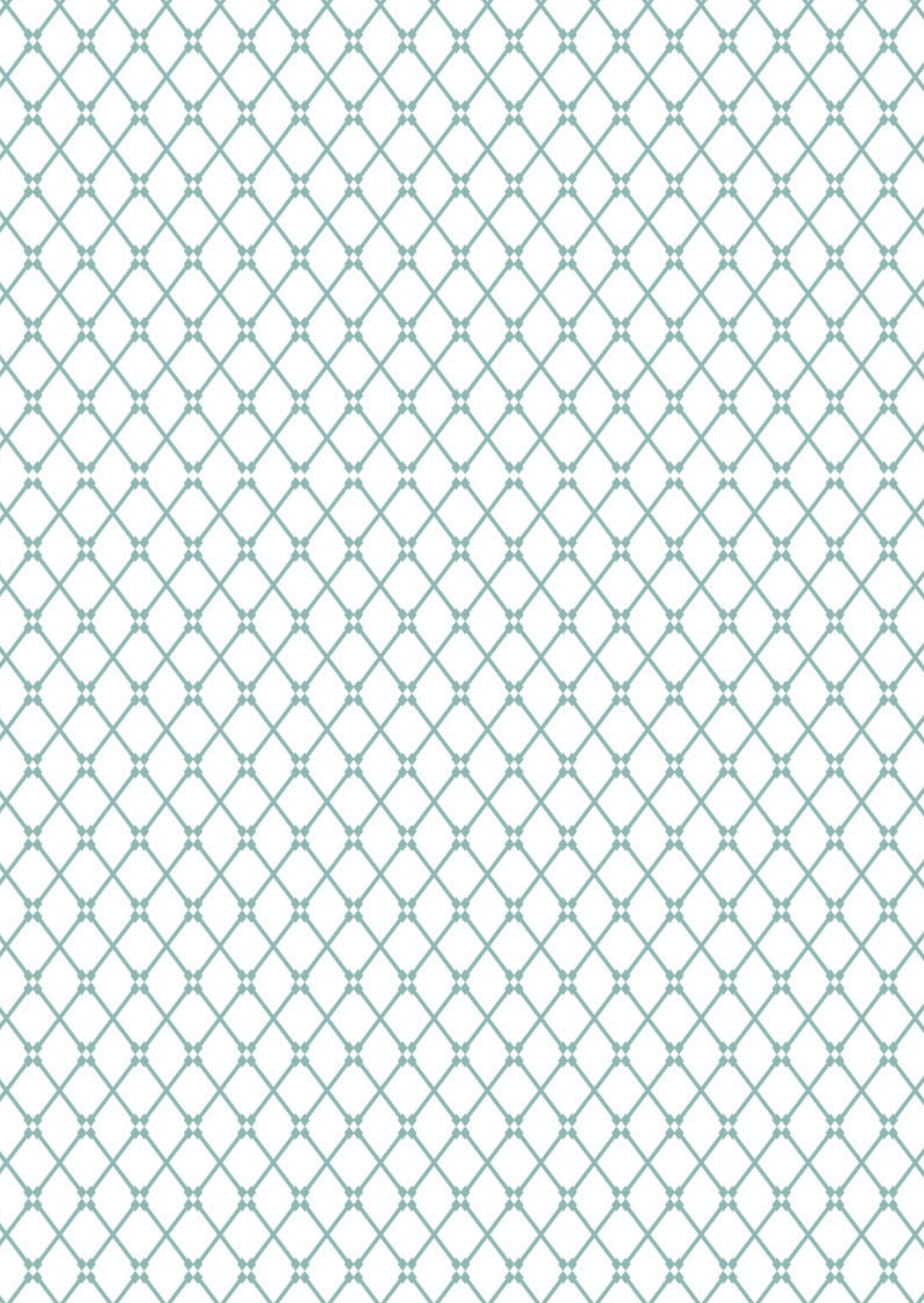

לוני די קליבר, Ph.D.
פרופסור ללימודי דת
האוניברסיטה המתודיסטית הדרומית
דאלאס, טקסס, ארה"ב
26 בספטמבר 1994

סיינטולוגיה
קהילה של סגידה דתית

תוכן העניינים

1	I. רקע מקצועי	
2	II. משימה	
	III. ניתוח של סיינטולוגיה	
3	בתור ארגון דתי	
3	I.III. סיינטולוגיה עומדת בהגדרה של כל מסורת דתית	
	II.III. סיינטולוגיה פועלת להגשמת השאיפות	
5	של כל חיפוש דתי	
	III.III. סיינטולוגיה מציגה את המאפיינים	
6	של כל קהילה דתית	
8	III.IV. סיכום	
8	IV. ניתוח של סיינטולוגיה בתור קהילה של סגידה דתית	
9	I.IV. מושא הסגידה בסיינטולוגיה	
10	II.IV. צורות הסגידה בסיינטולוגיה	
11	III.IV. האירועים של סגידה בסיינטולוגיה	
12	IV.IV. סיכום	

לוני ד' קליבר, Ph.D.
פרופסור ללימודי דת
האוניברסיטה המתודיסטית הדרומית
דאלאס, טקסס, ארה"ב
26 בספטמבר 1994

סיינטולוגיה קהילה סוגדת

I. רקע מקצועי

קיבלתי תואר ראשון בהצטיינות בפסיכולוגיה מאוניברסיטת הרדין-סימונס ב-1955. סיימתי תואר שני בתיאולוגיה בהצטיינות במדרשה התיאולוגית של יוניון בניו-יורק ב-1959. קיבלתי תואר Ph.D. בדת ובפילוסופיה מאוניברסיטת דיוק ב-1963.

היו לי בעבר מינויים במשרה מלאה במחלקה לפילוסופיה באוניברסיטת טקסס באל פאסו מ-1962-1965, עד לדרגה של פרופסור עמית, במחלקת הדת באוניברסיטת השילוש הקדוש של סן אנטוניו מ-1965-1969, במחלקה ללימודי דת באוניברסיטת וינדזור של אונטריו, קנדה, מ-1969-1975, שם הגעתי לדרגה של פרופסור מן המניין. מאז 1973, החזקתי במינוי של פרופסור מן המניין ללימודי דת באוניברסיטה המתודיסטית הדרומית, בתפקיד יושב-ראש של המחלקה ללימודי דת מ-1975-1986 ומ-1993 עד היום.

אני חבר ותיק במעמד טוב באגודה האמריקנית של פרופסורים באוניברסיטה, האקדמיה האמריקאית של דת, האגודה לחקר מדעי של הדת, האגודה התיאולוגית האמריקאית, האגודה הקנדית ללימודי דת, האגודה התיאולוגית הקנדית, המועצה ללימודי דת, והחזקתי במשרות במשרדים הארציים, שימשתי כיושב ראש בוועדות מקצועיות או הייתי חבר בוועדות עורכים ברוב האגודות המקצועיות הללו.

אני פילוסוף של דת ותרבות עם מומחיות מיוחדת בדתות של העידן המודרני. בתור שכזה, בראש ובראשונה ענייני בצורות המשתנות של אמונה דתית ופרקטיקה דתית הן בתנועות דתיות עיקריות והן באלה החדשות יותר כיוון שדתות ותיקות וחדשות אלו מגיבות לאתגרים ולשינויים בחיים המודרניים. אני מלמד באופן סדיר מגוון קורסים ברמות של תואר ראשון ותואר שני במחקר המדעי ההשוואתי, הפילוסופי והחברתי של דת באוניברסיטה המתודיסטית הדרומית. אני גם ממשיך בתוכנית של מחקר ופרסום אקדמי בתחום ההתמחות שלי, ופרסמתי חמישה ספרים העוסקים במחשבה הדתית המודרנית שכותרתם 'נצרות רדיקלית' (1968), 'ה' ריצ'רד נייבור' (1977), 'הספקטרום המנופץ' (1981), 'שפל הרוח הנורא: מאמרים על דת ומהפכה' (1987), ו-'המקרה של דאקס: מאמרים על אתיקה רפואית ומשמעות אנושית' (1989) כמו גם מאמרים רבים בכתבי עת מובילים כדוגמת 'הסקירה התיאולוגית של הרווארד', 'כתב העת של הדת', 'כתב העת של האקדמיה האמריקאית של הדת', 'מחקרים בנושא דת', 'דת בחיים', 'סקירת המחקרים הדתיים', ו-'כתב העת לחקר מדעי של הדת'.

בתור מומחה לדתות מודרניות, ערכתי מחקר אקדמי נרחב על כנסיית הסיינטולוגיה. קראתי את רוב הטקסטים התיאורטיים שנכתבו ופורסמו על-ידי ל. רון האברד, סקרתי עלונים טכניים ואדמיניסטרטיביים רבים שהוכנו על-ידי מר האברד וקציני דת של הכנסייה, ובחנתי דוגמאות מייצגות של ספרי הדרכה בנושא הכשרה שנמצאים בשימוש על-ידי מורים ותלמידים בקורסים שונים המוצעים על-ידי הכנסייה. בנוסף קראתי מספר מחקרים עיתונאיים ואקדמאיים על כנסיית הסיינטולוגיה. בנוסף, דיברתי עם סיינטולוגים פעילים, וביקרתי בכנסייה שלהם ברחוב 46 ובסלבריטי סנטר שברחוב 82 בניו-יורק, בארגון השירות של פלאג בקלירווטר, פלורידה, ובסלבריטי סנטר בדאלאס.

II. משימה

נתבקשתי לתת את חוות דעתי המקצועית בנוגע לשתי שאלות כלליות: (1) האם סיינטולוגיה היא "דת" מכל הבחינות של מילה זאת? ו-(2) האם כנסיות הסיינטולוגיה הן "מקומות של סגידה" מכל הבחינות של מונח זה? אני מבין שסוגיות אלו עולות בהקשר של הליכים אדמיניסטרטיביים שמטרתם לקבוע האם כנסיות הסיינטולוגיה עומדות בדרישות של פטור ממס רכוש בתור "מקומות סגידה". אני ניגש לשאלות אלה לא מתוך מומחיות כלשהי או השקפה מבחינה משפטית, אלא מעובדת היותי פילוסוף של דת ותרבות, עם ידע ספציפי על דתות בעידן המודרני, כולל סיינטולוגיה.

כהקדמה לדיון המלא בהמשך, אני משוכנע, על בסיס הכשרתי המקצועית ומחקרי האקדמי, שסיינטולוגיה היא ארגון דתי מכל הבחינות של מונח זה משום שהיא עומדת בהגדרה האקדמית של כל מסורת דתית, חותרת אחר אותן השאיפות של כל חיפוש דתי, ומראה את המאפיינים של כל קהילה דתית אחרת. אני גם משוכנע שסיינטולוגיה היא קהילה של סגידה דתית במלוא מובן המילה כי מושא הסגידה שלה הוא גם אבסולוטי וגם טרנסצנדנטלי, צורות הסגידה שלה הן גם רוחניות וגם חינוכיות, ואירועי הסגידה שלה הם גם פרטיים וגם ציבוריים.

III. ניתוח של סיינטולוגיה בתור ארגון דתי

I.III. סיינטולוגיה עומדת בהגדרה של כל מסורת דתית

מלומדים רבים בתחום לימודי דת מגדירים דת במונחים לגמרי פונקציונליים טהורים. שתי ההגדרות האקדמיות שכנראה הינן המקובלות ביותר עבור דת בראייה זו הן התיאור של הפילוסוף פול טיליץ' בנוגע לדת בתור "מצב הקיום שנתפס דרך עניין אולטימטיבי", והאפיון של ההיסטוריון פרדריק ג' סטרנג של דת בתור "דרך לטרנספורמציה אולטימטיבית". עבור גישות כאלה, כל עניין שקודם לכל העניינים האחרים ומסייג אותם או כל כוח שמשנה את האדם במהותו הבסיסית ביותר, יכולים להיתפס כדתיים במהותם מבחינת משמעות ומטרה. גישות פונקציונליות אלה להגדרה האקדמית של דת הן די דומות להגדרה המשפטית של דת שנקבעה ב-סיגר נגד ארצות-הברית, 380 ארה"ב 163 (1965), אשר קובעת כי "הכשרה ואמונה דתית כוללות גם את האמונות הכנות ובעלות המשמעות אשר תופסות בחיים מקום המקביל לזה של האמונה האורתודוקסית בישות עליונה".

בעוד שאני מעריך את השימושיות האקדמית והמאפיינים המשפטיים של גישות פונקציונליות כאלה בנוגע לדת, המטרות שלי בתור מלומד מקבלות מענה טוב יותר על-ידי הגדרה צרה יותר במידת מה, של דת. בדומה לגישה של מלומדים רבים אחרים בתחום של לימודי דת, אני מגדיר דת באופן מהותי בתור כל מערכת של אמונות ופרקטיקות הטוענת כי היא מכוונת יחידים וקהילות בהתאם לבסיס הטרנסצנדנטי של קיומם. כל המרכיבים של הגדרה זאת הם חשובים כי הם מצביעים על היבטים חשובים והכרחיים של כל מסורת דתית מאורגנת. כל דת היא מערכת של אמונות ופרקטיקות. דת מספקת דרך להבין את העולם כמו גם דרך לפעול מולו על כל המסתורין והמשמעות שיש בו. כל דת מקיימת ותומכת ביחידים וקהילות. דת מקשרת אדם לקהילה של אנשים שחושבים באופן דומה ופועלים באופן דומה. והכי חשוב, כל דת נטועה בצורה איתנה בקרקע טרנסצנדנטית. בשימוש במונח "קרקע טרנסצנדנטית" אני מתייחס להבחנה שעושות דתות בדרך כלל בין העולם הרגיל לישות או הכוח הנשגבים אשר מאחדים או משלימים את העולם הרגיל. לעתים קרובות דתות מדברות על הקרקע הטרנסצנדנטית הזאת בתור המקודש, האלוהי, או הנצחי ומעניקות לו שמות כגון אלוהים, אללה או ברהמן. אבל לא משנה איך הדבר נקרא או מוסבר, כל דת טוענת לקיומה של איזושהי ממשות אולטימטיבית אשר עונה על השאלות של חיים ומוות בנוגע לקיום האנושי. סימן ההיכר של כל הדתות הוא מערכת היחסים שלהן עם ממשות אולטימטיבית זו.

אין ספק כי סיינטולוגיה עונה הן על ההגדרות הפונקציונליות והן על ההגדרות המשפטיות של דת בתור "מצב של עניין אולטימטיבי" או בתור "אמצעי לשינוי אולטימטיבי". אבל באותה מידה של ודאות, סיינטולוגיה גם עונה על ההגדרה האקדמית הצרה יותר של דת שהצעת. סיינטולוגיה מציגה מערכת של אמונות ועיסוקים דתיים הטוענת לכך שהיא מכוונת יחידים וקהילות בהתאם לבסיס הטרנסצנדנטי של כל הקיום. ליתר דיוק, סיינטולוגיה עומדת בתנאי הבל-יעבור של כל דת, כיון שהיא טוענת לקיומה של קרקע טרנסצנדנטית של הקיום האנושי ומבינה את הקרקע הטרנסצנדנטית הזו בדרך רוחנית לחלוטין.

סיינטולוגים תופסים את חיי האדם כמסורים להישרדות על פני שמונה דינמיקות, או מטרות. הם מייצגים את שמונה הדינמיקות האינטראקטיביות הללו בתור מעגלים עם מרכז משותף, שבהם הדינמיקה הראשונה של קיום אינדיבידואלי מוקפת ונתמכת על-ידי מעגלים גדלים והולכים של דינמיקות יותר מקיפות של קיום שיתופי ורוחני. לפיכך, קיום על פני כל אחת מהדינמיקות מהווה חלק פעיל במקור האולטימטיבי הרוחני של החיים והיעוד שלהם ומכוון אליו. הדינמיקה הראשונה היא הדחף לעבר הישרדות דרך קיום אינדיבידואלי; הדינמיקה השנייה לעבר הישרדות דרך חיי משפחה; הדינמיקה השלישית דרך קבוצות; הדינמיקה הרביעית לעבר הישרדות דרך המין האנושי; הדינמיקה החמישית לעבר הישרדות דרך כל צורות החיים; הדינמיקה השישית לעבר הישרדות דרך העולם הפיזיקלי; הדינמיקה השביעית לעבר הישרדות דרך העולם הרוחני; והדינמיקה השמינית לעבר הישרדות דרך הישות העליונה או בתור האינסוף. לפיכך, בעוד שש הדינמיקות ראשונות עניינן בעיקר ברווחה רוחנית בעולם היומיום, הדינמיקות השביעית והשמינית מקשרות את המישורים הללו של קיום יומיומי להיבטים רוחניים של ממשות אשר מתעלים באופן מהותי מעל העולם היומיומי הפיזי והחברתי.

הדינמיקה השביעית של סיינטולוגיה טוענת לקיומו של ממד רוחני של קיום אשר מתעלה באופן מהותי מעל לגוף הפיזי והעולם החומרי. בתור שכזו, לנקודת מבט זו על האדם בתור ישות רוחנית יש נקודות דמיון עם ה-אטמן בן האלמוות של ההינדואיזם והנשמה הנצחית של הנצרות. עבור סיינטולוגיה, האדם האמיתי הוא לא הגוף, ועוד פחות מכך הדברים שמשמשים לקשט ולהאריך את חיי הגוף. האדם האמיתי הוא ישות רוחנית טובה מטבעה אשר משתמשת בגוף הפיזי והעולם החומרי. סיינטולוגים קוראים לישות הרוחנית הנצחית הזאת "תטן". באופן אידיאלי, כאשר הוא פעיל לחלוטין, לתטן יש יכולות בלתי מוגבלות של ידע ועוצמה. עם זאת, התטן לא יכול לפעול בצורה מלאה ובחופשיות "כגורם" בדרך הזאת עד שהוא שוחרר מהמחסומים המנטליים והתופעות הפיזיות והפסיכולוגיות המזיקות הנלוות אליהם אשר הצטברו במשך תקופות חיים קודמות רבות של קיום כגוף. המחסומים המנטליים הללו, שסיינטולוגים קוראים להם אנגרמות, חייבים להימחק לפני שהתטן יכול להשיב לעצמו את הכוח היצירתי והחוכמה שלו. תהליך זה של מחיקת אנגרמות, שנקרא קלירינג בסיינטולוגיה, התגלה ופותח לידי שלמות על-ידי מר האברד בטכנולוגיית הריפוי הרוחנית של דיאנטיקה ובפילוסופיה הדתית היישומית של סיינטולוגיה.

הדינמיקה השמינית של סיינטולוגיה טוענת לקיומו של הקשר רוחני של החיים שמתעלה באופן מהותי מעל העצמי האמפירי והעולם הפיזיקלי. סיינטולוגים נמנעים מלטעון לשליטה טכנולוגית מלאה והבנה פילוסופית מלאה של רמה גבוהה ביותר זו של רוחניות. אבל מקומה של הימנעות כזאת בדתות העולם היא ארוכה ומכובדת. המחבר היהודי העתיק לא העז לכתוב את שם האלוהים מתוך יראת כבוד מפני "תהילת השכינה" שלו. התיאולוג הנוצרי מימי הביניים, דיבר על אלוהים רק מתוך "דרך השלילה" כאות להכרה בשונותו הנשגבת של האלוהים. החכם הסיני העתיק התעקש "שה-טאו שניתן להגות אותו במחשבה הוא לא הטאו האמיתי". המיסטיקן ההודי מימי הביניים התייחס לממשות העליונה בתור "האחד אשר מפניו נרתעות כל המילים". סיינטולוגיה היא הד לאותה צניעות דתית מסורתית כאשר היא טוענת באופן חד משמעי שאינדיבידואלים שורדים בסופו של דבר "דרך הישות העליונה" או "כאינסוף", אך לא מסבירה זאת באופן מלא.

II.III. סיינטולוגיה פועלת להגשמת השאיפות

של כל חיפוש דתי

כל דת היא חיפוש אחר גאולה. אכן, הצורך בדת מלכתחילה צומח מתוך הכרה שדברים אינם בסדר בעולם האנושי. כל אדם חי תחת גזר דין מוות אשר מאיים להביא את הכול לכדי שום דבר. אידיאלים תרבותיים ומוסדות חברתיים יכולים להעשיר את קיומו של אדם ולהעלות את ערכו, אבל לא באופן אוניברסלי ונצחי. כל המטרות שבני אנוש שואפים אליהן נכשלות. כל האימפריות שבני אנוש בונים נופלות. אבל כל דת מבטיחה נתיב לעבור דרך או סביב אי-הסדר וההרס שנראה שחיי בני האדם מלאים בהם. דתות העולם נבדלות זו מזו בשאלה האם "דרך" זו היא פעילות אינדיבידואלית או שיתופית, הישג אנושי או אלוהי, גמול ארצי או שמימי. אבל כל דת מבטיחה גאולה ממוות או לאחר המוות עבור אלו אשר לומדים את השיעורים הרוחניים ומצליחים לשלוט בדיסציפלינות הרוחניות של החיים.

גאולה אינה מוגבלת רק לניצחון סופי על המוות באיזשהו עולם אחר או חיים עתידיים. דתות מציעות גאולה מהבלבול המנטלי, מהמצוקה הפיזית ומהתוהו ובוהו המוסרי אשר מפריע לחיי האדם בעולם הזה ובחיים האלה. דתות באופן טיפוסי מבטיחות את העוצמה ומספקות את האמצעים להתמודדות עם כל הסיטואציות הנלוות לחיים. דתות מציעות חוזק ונוחות לאנשים שמגיעים לקצה גבול היכולות האנליטיות, הסיבולת הפיזית והתובנה המוסרית שלהם. בקצרה, דתות בנויות לשאת את "עומסי השיא" של בלבול, סבל וסטייה אנושיים.

כמו דתות אחרות, סיינטולוגיה לא רק מבטיחה פתרון למוות אלא גם מספקת דרך להתגברות על בלבול, סבל וסטייה אנושיים. הגדרה סטנדרטית של סיינטולוגיה, המופיעה בעמוד הראשון של רוב הפרסומים שלה, עוסקת במישרין בשלושת האיומים האולטימטיביים האלה על רווחתו של האדם: "סיינטולוגיה היא פילוסופיה דתית יישומית וטכנולוגיה שפותרת בעיות של הרוח, החיים והמחשבה". עבור סיינטולוגים, הבעיות הללו שמטרידות ללא הרף את הגזע האנושי הן בסופו של דבר רוחניות ולא סתם גופניות או נפשיות. מתחת לכול יש איזשהו פגם ברוח או, אם נשתמש במונח הולם יותר, בתטן, שמחליש את הגוף ומאפיל על המיינד. אבל סיינטולוגיה מבטיחה דרך לשחרר את התטן מהזיכרונות התת-הכרתיים של אותם אסונות שמהם הוא סבל בתקופות חיים קודמות והחולשות שמהן הוא סבל בתקופת חיים זו אשר מעמעמים את המודעות שלו ומחבלים ביכולות שלו. לפיכך, סיינטולוגיה פועלת להגשמת השאיפה האישית של קלירינג של המיינד האנושי, של הגוף ושל הרוח מכל האברציות.

כמו דתות אחרות, סיינטולוגיה היא חיפוש אחר גאולה הכוללת את החיים ב-"עולם" עתידי כמו גם החיים בעולם הזה. החיפוש של סיינטולוגיה אחר גאולה מתרכז בתהליך של יעוץ רוחני הנקרא אודיטינג – תהליך שיש לו קווי דמיון לווידי של המערב ולטכניקות מדיטטיביות של המזרח. אודיטינג גם מנקה וגם ממקד את החיים הפנימיים של התטן. השלבים הראשונים של אודיטינג עוסקים בעיקר בדינמיקות הרוחניות של האינדיבידואל, המשפחה, חיים חברתיים והיסטוריים ומטרתם לייצר בני אדם בריאים ומאושרים. הצעדים של אודיטינג שבאים לאחר מכן מעמיקים את המודעות והיכולות הרוחניות של האדם, ובסופו של דבר משחררים את התטן מכל תלות בגוף הפיזי והעולם החומרי. בקיצור, סיינטולוגיה מבטיחה אושר בחיים האלה ונצחיות עבור כל אלה שחוצים את "הגשר לחופש מוחלט" שלה.

לבסוף, סיינטולוגים אינם מגבילים את ההבטחות של רווחה רוחנית המושגת באמצעות קלירינג לאדם הבודד. המטרה הסופית של הטכניקה הרוחנית של אודיטינג היא "להפוך את הפלנטה לקליר", ובכך ליצור מצב רוחני של טוב עולמי ושלוש נצחי. באודיטינג, סיינטולוגיה טוענת שיש לה "טכנולוגיה רוחנית" להסרת הגורמים הרוחניים שנמצאים בבסיס של כל עוינות ודעות קדומות, כל חוסר שוויון ואי-צדק, כל מלחמה וניצול. רק כאשר הפלנטה תהפוך באופן זה לקליר בני האדם ישיגו "תרבות ללא אי-שפיות, ללא פושעים וללא מלחמה".

III.III. סיינטולוגיה מציגה את המאפיינים של כל קהילה דתית

כפי שהדיון לעיל מראה, דת היא לא רק עניין פרטי. דת היא תופעה חברתית והיסטורית, למרות העובדה שדתות עולות ומוצאות את משכנן בליבו של האדם. חוויה דתית אינדיבידואלית צומחת מתוך קהילה דתית אשר משמרת ומתקשרת את אותה דת מאדם אחד לאדם אחר ומדור אחד לדור הבא. בתור שכזו, כל קהילה דתית מאורגנת סביב ארבעה מאפיינים ברורים שיש ביניהם יחסי גומלין. קהילות דתיות, המשקפות את העובדה שלמסורת דתית יש היבטים תיאורטיים ומעשיים כמו גם היבטים אינדיבידואליים וחברתיים, בנויות כמערכת של אמונות דתיות, פרקטיקות דתיות, מוסדות דתיים ומנהיגים דתיים.

כמו כל הדתות, סיינטולוגיה מצהירה על גוף מובהק של אמונות דתיות. סיינטולוגים אינדיבידואלים מטמיעים את האמונות הללו דרך לימוד אישי וקבוצתי מעמיק של הכתבים הפילוסופיים, הטכניים, האתיים ושל עיקרי האמונה של ל. רון האברד. אכן, כתבים אלה מספקים את המקור הסמכותי עבור האמונות הדתיות של סיינטולוגיה. לכן, הכתבים של מר האברד מתפקדים ככתבי קודש, אשר יש להם את אותו הכוח הסמכותי עבור סיינטולוגיה כמו שיש לתנ"ך עבור הנוצרים, לתורה עבור היהודים, לקוראן עבור המוסלמים, ל-'ספר מורמון' עבור הכנסייה של ישו המשיח והקדושים המאוחרים, או 'מדע ובריאות עם מפתחות' לכתבי הדת' עבור כנסיית המדע הנוצרי. בתור שכזה, מר האברד נחשב בתור המייסד של סיינטולוגיה בדרך דומה לזו שבה נחשב מוחמד בתור המייסד של האסלאם או ג'וזף סמית נחשב למייסד המורמוניזם.

כמו דתות אחרות, סיינטולוגיה שומרת על גוף מובהק של פרקטיקות דתיות. סיינטולוגים חוגגים נישואין, הענקת שם, וקבורה על פי הטקסים של כנסיית הסיינטולוגיה. אבל הלב של החיים הדתיים של סיינטולוגיה הוא הפרקטיקות של אודיטינג רוחני והכשרה רוחנית. אודיטינג והכשרה יוצרים את שני הצדדים של הגשר של סיינטולוגיה אל חופש מוחלט. אודיטינג של סיינטולוגיה, הנושא דמיון כלשהו לווידי נוצרי ולמדיטציה בודהיסטית, הוא לא סתם עוד גרסה של ייעוץ פסיכולוגי או טיפול פסיכואנליטי. אודיטינג היא אותה דיסציפלינה רוחנית שבאמצעותה תטנים "מנוקים" מה-"אנגרמות" שלהם – משוחררים מהמלכודות הרוחניות אשר מאפילות על המיינד ומחלישות את הגוף. תהליך זה של קלירינג מתרחש בצעדים הערוכים ברצף מדויק. כל שלב של אודיטינג משיג רמות גבוהות יותר ויותר של יכולת ומודעות רוחנית. ואומנם, כאשר מספיק אנשים יעברו קלירינג, לכל הפלנטה יש סיכוי להיות גם היא קליר. בהתאם לשאיפות האישיות והקולקטיביות הללו של אודיטינג, סיינטולוגים גם עוסקים במשימה המקודשת של הפצת המסר של סיינטולוגיה ושל מתן אודיטינג לאחרים. כמו דתות מיסיונריות אחרות כגון בודהיזם, נצרות ואסלאם, סיינטולוגיה שואפת להפיץ את המסר שלה והאמצעים שלה לישועה לכל העולם ובסופו של דבר ברחבי היקום. הכשרה של סיינטולוגיה היא לגמרי חיונית לשם ההגשמה של משימה עולמית זו, בנוסף להיותה

מהותית להארה הרוחנית האישית של החסיד. הכשרה כרוכה בלימוד אינטנסיבי, תחת פיקוח, של הכתבים, ההרצאות, והסרטים של ל. רון האברד. כמו אודיטינג, קורסים של הכשרה מתרחשים לפי צעדים ערוכים ברצף המתוכננים להעמיק הארה רוחנית ולפתח טכניקה של אודיטינג. לבסוף, רק סיינטולוג שקיבל אודיטינג ושעבר הכשרה מחזיק בטכנולוגיה הרוחנית להדריך אחרים לאורך הגשר לחופש מוחלט.

כמו כל הדתות, סיינטולוגיה פיתחה מבנים חברתיים ייחודיים של ארגון ומנהיגות למתן שירות לחבריה ולהפצת המסר שלה. סיינטולוגיה היא קהילה דתית התנדבותית המאורגנת באופן רשמי סביב פעילויות דתיות נבדלות ושונות מאוד זו מזו תחת הבקרה של היררכיה קפדנית. השירותים הדתיים של סיינטולוגיה מסופקים דרך חמישה סוגים שונים של מרכזים דתיים, בהתאם לרמת האודיטינג וההכשרה הזמינים באותו מרכז. באופן כללי, הארגונים של הרמה הגבוהה יותר מספקים את כל השירותים המוצעים על-ידי מיסיונים וכנסיות ברמה נמוכה יותר. מיסיונים של סיינטולוגיה (שנקראים בסינטולוגיה 'מרכזים') מספקים את כל "הנתיבים אל הגשר" כמו גם אודיטינג "ברמות השלבים" הנמוכות יותר עד למצב של קליר. כנסיית הסינטולוגיה, שנקראות גם ארגונים וממוקמות בערים הגדולות, מציעות את כל "הנתיבים אל הגשר" כמו גם הכשרה עד "אודיטור דרגה V בוגר" ואודיטינג עד למצב של "קליר". ארגוני סיינט-היל וארגונים מתקדמים, אשר ממוקמים באנגליה, לוס-אנג'לס, קופנהגן, וסידני, מתמחים בהכשרת אודיטורים ורמות ביניים של "OT" (Operating Thetan, תטן פועל) עד ל-"OT V". ארגון השירות של פלאג של סיינטולוגיה בקלירווטר, פלורידה, מספק את כל השירותים עד לרמות הגבוהות ביותר של הכשרה ואודיטינג עד וכולל "OT VII". לבסוף, רק ארגון השירות של האונייה פלאג מעביר את הרמה הגבוהה ביותר של אודיטינג, "OT VIII".

המבנה ההיררכי של כנסיית הסינטולוגיה מבוסס על בסיס דתי ומשרת דתיות. המבנה התאגידי של הכנסייה תוכנן כדי להתאים למבנה הכנסייתי ולהשלים אותו. רוב הארגונים הבודדים מאוגדים בנפרד ופועלים תחת ההנחיה והסמכות של כנסיית הסינטולוגיה הבינלאומית, כנסיית האם של הדת המופקדת על ההפצה וההתפשטות של האמונה. Religious Technology Center הוא הגוף שאחראי לשמירת "הטוהר" של הפילוסופיה הדתית היישומית וטכנולוגיית הריפוי הרוחני של סיינטולוגיה. בשכפול של מודל תאגידי, כנסיית הסינטולוגיה משקפת את המוסדות החברתיים הדומיננטיים של החברה שלה, ממש כמו שהכנסייה הקתולית שיקפה אריסטוקרטיות פיאודלית של ימי הביניים והאמונות הפרוטסטנטיות שיקפו את הדמוקרטיות הקפיטליסטיות של התרבות המודרנית. אבל המבנה הארגוני הספציפי שכל דת בוחרת בו נבדל באופן ברור מהמטרות הדתיות המובהקות אותן הוא משרת.

מנהיגות בכנסיית הסינטולוגיה מבוססת על החזון הדתי והסמכות השולטים של ל. רון האברד. שלא כמו מייסדים דתיים עתיקים כמו בודהא וישו, מר האברד אינו מושא לסגידה דתית בקרב סיינטולוגים, למרות שהוא מקבל הערצה וחובה דתית רבה. הקדושה שמורה לפילוסופיה הדתית היישומית ולטכנולוגיית הריפוי הרוחני אותן הוא גילה ופיתח, ולהן בלבד. אף על פי כן, סיינטולוגים רואים את מר האברד בתור דמות ייחודית במינה בהיסטוריה האנושית והקוסמית מאחר והוא לבדו מצא את הנתיב לעבור דרך המוות ודרך כל אותן "חתיכות של מוות" אשר גוזלות מהחיים את הבריאות הטבעית והאושר ואת המודעות והיכולת העל-טבעית שלהם. אכן, סיינטולוגים מאמינים שהמייסד שלהם, שלאחר מותו שוחרר מהמגבלות של הגוף שלו ומכדור הארץ הזה, ממשיך בכיבוש שלו של החיים "בהמשך המסלול בצד השני של הגשר".

סיינטולוגיה לא פיתחה את המשרעת המלאה של בעלי תפקיד מיוחדים דתיים שניתן למצוא במסורות דתיות ותיקות יותר. אין שום מקום עבור "מרפאים" או "קדושים" ואין שום צורך "בנביאים" או ב-"רפורמטורים" על פי האמונות והפרקטיקות של סיינטולוגיה. אבל התפקידים הגנריים של "כומר" ו-"מורה" התבססו היטב, למרות שסיינטולוגים מתייחסים לפונקציונרים הדתיים הללו בתור יועצים רוחניים ובתור חברי צוות של כנסיית הסיינטולוגיה. יועצים רוחניים של סיינטולוגיה מוסמכים כיאות על-ידי הכנסייה עם סיומו של מסלול הלימודים המתאים וההתמחות ואז, כיועצים רוחניים מוסמכים, הם מקבלים סמכות מיוחדת לבצע שירותי סוף שבוע, חתונות, טקסי הענקת שם והלוויות כמו גם העברת השירותים המתאימים של אודיטינג והכשרה רוחניים. חברי צוות של סיינטולוגיה עוברים הכשרה במגוון של לימודי התמחות ותפקידי ניהול ברמות ובשלוחות השונות של ארגוני הכנסייה. יועצים רוחניים וחברי צוות מסוימים של סיינטולוגיה שייכים גם למסדר דתי מיוחד שנקרא הארגון הימי, שחבריו חותמים על חוזה לשרת במשך מיליארד שנים ואשר עובדים יחד כדי לדאוג שהכנסיות והמיסיונים של סיינטולוגיה יעלו אנשים במעלה הגשר, ובכך יקדמו את השאיפה של הכנסייה של הפיכת הפלנטה הזאת ובסופו של דבר את היקום לקליר. לבסוף, סיינטולוגיה גם מפיצה את האמונות והעיסוקים הדתיים שלה דרך אנשים מסורים מאוד ובעלי הכשרה גבוהה שאינם בעלי תפקיד בכנסייה, אשר גם הם מסוגלים להעביר אודיטינג רוחני ורמות מתאימות לציבור של סיינטולוגיה.

IV.III. סיכום

מתוקף הכשרתי המקצועית והמחקר האקדמי המסוכסך לעיל, אני משוכנע שסיינטולוגיה היא דת בכל ההיבטים של המילה. אין ספק שהדיסציפלינות הרוחניות של סיינטולוגיה וההתגלמויות הממסדיות שלה הן ייחודיות, כיאות לדת חדשה שמבקשת לשלב את הרוחניות של דתות המזרח ואת האותנטיות ההיסטורית של דתות המערב בתנועה "פאן-דתית" אשר מכבדת מסורות דתיות אחרות בעוד היא עצמה מתעלה אל מעבר להן. אף על פי כן, סיינטולוגיה עומדת בבירור בהגדרה האקדמית של כל מסורת דתית, פועלת בבירור להגשמת השאיפות של כל חיפוש דתי, ומציגה בבירור את המאפיינים של כל קהילה דתית.

IV.

ניתוח של סיינטולוגיה בתור קהילה של סגידה דתית

סגידה היא חלק בלתי נפרד מכל דת, למרות שהפרקטיקה של הסגידה שונה מדת אחת לאחרת. הקשר הבלתי ניתן להפרדה בין דת לסגידה הוא ברור כשמבינים את המשמעות של סגידה לפי השכל הישר בתור מסירות ונאמנות מתוך הערצה. בדת המוגדרת באופן פונקציונלי בתור "מצב של עניין אולטימטיבי" או בתור "אמצעי לשינוי אולטימטיבי", גישות ופעולות מובהקות כאלה משתמעות בבירור. סגידה מכוונת לעבר מוקדים של עניין מוגבר. גישות ופעולות של סגידה הן אף יותר ברורות בדת המוגדרת באופן מהותי בתור "הכוונה בהתאם לבסיס הטרגנסצנדנטלי של קיום אישי וחברתי". סגידה מכוונת לעבר כוחות על-אנושיים. בשתי הגישות ההגדרתיות לדת, כל הדתות מתחילות ומסתיימות בסגידה.

טווח הגישות והפעולות שנכללות במושג של סגידה כולל בתוכו את ההיבט הפעיל של דת בכללותו. בטווח הרחב ביותר שלה, סגידה כוללת את כל הנהלים הטקסיים, הפולחנים, הטקסים, הפרקטיקות, המנהגים, או השירותים המתרחשים בתוך הקשר מקודש ולשם מטרה מקודשת. כשמסתכלים עליה באור זה, סגידה יכולה להתפרש על כל טווח הפעילויות החל מחגיגה ציבורית ועד להרהור פרטי, מטקסים חגיגיים לציון מועדים מיוחדים ועד לרוטינות שגרתיות. אבל המונח "סגידה" בדרך כלל שמור לטיפול מכוון של אמונות, ערכים וסנטימנטים דתיים קבועים דרך רצף פעולות מוקפד וממושמע. בתור שכזו, סגידה מערבת את האדם כולו בדפוסים מקובעים של שירות נשגב כפי שהוגדרו על-ידי מסורת דתית מסוימת. מסורות דתיות נבדלות, כמובן, בינן לבין עצמן בכל הנוגע לחפצים, לצורות ולאירועים של סגידה, בהתאם להבנה המובהקת שלהן של הנשגב ושל הממשות האנושית.

I.IV. מושא הסגידה בסיינטולוגיה

בהיסטוריה הארוכה של הדתות, מושאי הסגידה כללו כל דבר החל מישויות על-טבעיות ועד לסימני נוף בטבע, מכוחות בלתי-נראים ועד לאינדיבידואלים הירואיים, מעקרונות מופשטים ועד לסמלים ממשיים. אבל, כפי שהראה ההיסטוריון ארנולד טוינבי, ניתן לצמצם מגוון לכאורה זה של סגידה של המין האנושי לשלושה מושאים או יעדים – טבע, המין האנושי, והממשות המוחלטת שהיא לא טבע ולא מין אנושי אך שרויה בהם ונמצאת מעבר להם בו בזמן.

רוב ההיסטוריונים של דת מסכימים שהשורשים של הצורות המוקדמות ביותר של דת היו בסגידה לתופעת טבע או לקהילות דתיות. הפוליתאיזמים של העולם העתיק היו דברי הלל לעוצמות והיכולות של הסביבה הטבעית או של העולם האנושי. צורות אלה של סגידה בהחלט לא נעלמו מעל פני האדמה. אבל "דתות העולם" הגדולות כולן מתמקדות בסגידה למציאות אבסולוטית שמתעלה הן מעל לטבע והן מעל להיסטוריה.

מציאות מוחלטת זו נתפסת בדרכים מאוד שונות בין הדתות השונות. באופן כללי, דתות המערב של היהדות, הנצרות והאסלאם מבינות את הממשות המוחלטת הזאת במונחים אישיים. מסורות אלה סוגדות לממשות אישית שניתן לדעת אותה ולשרת אותה באופן של מערכת יחסים. הסגידה של הדתות התיאסטיות הללו מכוונת בסופו של דבר להתייחדות עם הישות האישית הזאת. בניגוד לכך, ושוב באופן כללי, דתות המזרח של ההינדואיזם, הבודהיזם והטאואיזם תופסות את הממשות המוחלטת הזאת במונחים לא אישיים. המסורות הללו סוגדות לממשות מאחדת שניתן להבין ולחוות אותה באופן המכוון פנימה. הסגידה של הדתות המוניסטיות הללו לבסוף שואפת לאיחוד עם הישות הלא אישית הזאת.

סיינטולוגיה שייכת בבירור לאותן דתות שהסגידה שלהן מכוונת אל מציאות מוחלטת שמתעלה מעל לסדר הטבעי ומעל לקיום האנושי בזמן שהיא מקיימת ומגשימה את שניהם. כפי שצוין לעיל, השאיפה האולטימטיבית של החיים הדתיים בסיינטולוגיה היא הישרדות "דרך ישות עליונה" או "בתור אינסוף". כפי שנראה בהמשך, אודיטינג והכשרה הם צורות הפולחן העיקריות בכנסיית הסיינטולוגיה. פעולות סגידה אלה מציידות את הסיינטולוג ומסייעות לו לשרוד ולשגשג לאורך כל שמונה הדינמיקות. תרגולים רוחניים אלה

מייצרים אינדיבידואלים, משפחות וקבוצות בריאים ומאושרים. אבל מטרתה האולטימטיבית של סגידה היא לאפשר לסיינטולוגים אינדיבידואלים לגלות את עצמם כישויות רוחניות בתוך עולם רוחני שבאופן רדיקלי מתעלה מעל לגוף הפיזי ולעולם החומרי.

בתור שכזו, להבנה של סיינטולוגיה של המציאות המוחלטת יש יותר במשותף עם מסורות מיסטיות של דתות המזרח מאשר למקבילות התיאטיות שלהן במערב. למרות שכנסיית הסיינטולוגיה טוענת באופן נחרץ לקיומו של אלוהים, אין לה שום דוגמה בקשר לטבעו של אלוהים. סיינטולוגים חופשיים לסמל את אלוהים הן במונחים אישיים ולא אישיים כל עוד הם מאשרים את הממשות של אלוהים. אולם על פי רוב, הם חושבים על אלוהים פחות בתור ישות פרסונלית אשר מצווה על מסירות אישית וציות, ויותר בתור כוח רוחני שמזמין חקר וגילוי אישי. אלוהים ימצא בפנים ולא בחוץ, דרך התנסות אישית ולא דרך לימוד דוגמטי.

II.IV. צורות הסגידה בסיינטולוגיה

צורות הסגידה משתנות מדת אחת לשנייה, בהתאם להבנה הייחודית של אותה דת בנוגע לממשות האלוהיות והאנושיות. אבל ניתן להסיק הכללות רחבות מסוימות בין צורות סגידה במסורות דתיות של המערב והמזרח. שלא כמו במסורות דתיות מערביות שבהן דיסציפלינות הסגידה מתמקדות בתפילה ושבח כלפי אלוהים אישי, הדיסציפלינות של סגידה בדתות המזרח מתמקדות במדיטציה והזדהות עם המוחלט הלא אישי. הדתות המוזכרות ראשונות חוגגות את היחסים בין האדם לבין הישות העליונה, השניות מבססות את הקשר בין העצמי האמיתי והממשות המוחלט.

בעוד שסיינטולוגיה היא דת מובהקת עם הצורות המובהקות שלה של סגידה, לאותן צורות יש יותר במשותף עם הדיסציפלינות הרוחניות של הדתות המזרחיות מאשר המסירות הרוחנית של אמונות המערב. כמו המקבילות המזרחיות שלה, סגידה בכנסיית הסיינטולוגיה היא תהליך מאוד ממושג אשר מטפחים באופן מעמיק של בחינה-עצמית ופיתוח-עצמי. תרגולים רוחניים אלה להגברת המודעות והיכולת מחולקים באופן כללי לשתי קטגוריות של אודיטינג והכשרה, שני הצדדים של הגשר של סיינטולוגיה אל החופש המוחלט.

אודיטינג של סיינטולוגיה, הנושא איזושהו דמיון לווידי נוצרי ולמדיטציה בודהיסטית, הוא צורה של ייעוץ רוחני שמאפשר לאדם לגלות את זהותו כישות רוחנית אשר יש לה את הפוטנציאל של הישרדות אינסופית. אודיטינג נע מהתנסויות דתיות מאוד פשוטות להתנסויות של חיפוש חקרני יותר ויותר בעוד האדם מתקדם יותר ויותר גבוה בגשר. סיינטולוגים מאמינים שהרמות הגבוהות ביותר של מודעות רוחנית ויכולת יכולות להיות מושגות אך ורק באמצעות התקדמות דרך רמות מדורגות של אודיטינג. הרמות הנמוכות של אודיטינג מובילות למצב הרוחני של "קליר", שבו האדם משוחרר לחיות חיים שפויים ופרודוקטיביים, בעוד שהרמות הגבוהות יותר של אודיטינג הידועות בתור הרמות של "Operating Thetan" עוסקות ביכולת של התטן להשפיע ישירות על חיים, חומר, אנרגיה, מרחב וזמן.

ההכשרה של סיינטולוגיה, אשר דומה ללימוד הכתבים וההוראה הדתית ביהדות ובנצרות כמו גם בהינדואיזם ובבודהיזם, מגבירה את החופש שהושג באמצעות אודיטינג רוחני על-ידי ידע שמושג באמצעות חינוך דתי. הטווח הרחב של הכשרה בסיינטולוגיה מחולק לקורסים רבים, החל מקורסים ברמה נמוכה יותר שמלמדים

עקרונות בסיסיים ועד לקורסים של הרמות הגבוהות אשר מכסים את כל החומרים הפילוסופיים והטכניים של דיאנטיקה וסיינטולוגיה. במובן זה, ההכשרה מספקת תובנה רוחנית באותה המידה כמו אודיטינג. למעשה, הפרקטיקה הדתית עבור סיינטולוגים מורכבת באופן שווה מאודיטינג ומהכשרה בעקרונות ובטכנולוגיה של סיינטולוגיה. אדם לא יכול להשיג את מלוא המודעות הרוחנית והעוצמה מבלי לעלות לאורך שני צדי הגשר אל החופש המוחלט.

בעוד הצורות העיקריות של סגידה בכל הדתות מופנות כלפי חפצים מקודשים ומבטאות חוויות רוחניות, יש טקסים אחרים שמבוצעים באופן שגרתי בהקשר וברוח של סגידה. העיקריים מבין העיסוקים האחרים הללו הם טקסי מעבר אשר מסמנים את הרגעים הגדולים של מעבר ושינוי בחיים האישיים והשיתופיים. לכל דת יש את החגים והמועדים שלה לציון מחזור החיים של המאמין וההיסטוריה המקודשת של המסורת, וסיינטולוגיה אינה יוצאת מהכלל. כנסיות הסיינטולוגיה מקיימות כדבר שבשגרה טקסי הענקת שם, חתונות וקבורה לפי הטקסים של סיינטולוגיה וגם מנציחות את הימים הקדושים של ההיסטוריה של האמונה המקודשת והחיים המשותפים שלהם.

III.IV. האירועים של סגידה בסיינטולוגיה

בהיסטוריה של דתות, סגידה יכולה להתרחש באירועים פרטיים או ציבוריים. סגידה אינה מוגבלת לטקסים הפורמאליים ולחגיגות הקולקטיביות של קהילה דתית שמתכנסת בצוותא. ניתן למצוא לעיתים קרובות סגידה אישית בביתו של אדם, שם היא מותנית בזמנים קבועים (כגון ארוחות או כשקמים או הולכים לישון). הדבקות היומית של הנוצרי, טקסי הברכות של היהודי, התפילות היומיות של המוסלמי, המזמורים הטקסיים של ההינדי והמדיטציה בישיבה של הבודהיסט הם כולם ביטויים אותנטיים של סגידה, למרות שהם נערכים בפרטיות של הבית או אפילו בבדידות של העולם הפנימי של האדם. אבל סגידה היא גם אירוע פומבי, בין אם בוצעה בשיתוף עם אחרים או רק בחברתם. סגידה תאגידית היא הנורמה של סגידה ציבורית בדתות התיאוסטיות של המערב. מילות האנשים מוצגות לאלוהים בתפילות ודברי הלל פורמאליים, ודבר האלוהים מוכרז חזרה אליהם בכתבים ובפרשנות. הדפוס של סגידה פומבית שונה במידה מסוימת בדתות המוניסטיות של המזרח. אין ספק כי יש הרבה טקסים מורכבים וחגים שנחגגים באופן קולקטיבי. אבל אינדיבידואלים סוגדים מתאספים בדרך כלל במקדשים ציבוריים, שבהם כל סוגד מזמר ומציג את האמירות והמחווות הטקסיות המוכתבות מראש כאקט של מסירות אישית. בכל אחד מהדפוסים של סגידה ציבורית, חגיגת הסגידה תלויה במעמד של מומחים אשר השיגו מומחיות ושליטה מלאה באמצעים ובמשמעות של סגידה.

בדומה לדתות אחרות, סגידה בכנסיית הסיינטולוגיה יכולה להתרחש באירועים פרטיים כמו גם ציבוריים. אודיטינג יכול להתרחש בכל מסגרת שקטה, ללא הפרעות, כגון בבית. עם זאת, בנסיבות כאלה הוא נמצא תחת פיקוחו של מפקח מקרים בעל הכשרה מקיפה על-ידי שימוש בתיעוד עקבי בכתב של סשנים של אודיטינג. הרוב הגדול של האודיטינג מתרחש בשטחי הכנסייה בהם יש חדרים המצוידים במיוחד למטרה זאת והיכן שהסיוע של מפקחי מקרים ובעלי תפקיד אחרים זמין באופן מידי לעזור בקביעת לוח הזמנים ובאדמיניסטרציה של שירותים דתיים אלה. עם היווצר מן הכלל המצומצם של קורסים בהתכתבות המיועדים להנחות את האדם דרך הספרים הבסיסיים של דיאנטיקה וסיינטולוגיה, כל ההכשרה הפורמאלית מתבצעת בשטחי הכנסייה תחת מפקחי קורסים בעלי הכשרה. אודיטינג של חלק מהרמות הגבוהות, רמות ה-OT, מתבצע

כ-"אודיטינג סולו". במקרה כזה, הסיינטולוג פועל לפי הנחיות מדויקות, נותן אודיטינג לעצמו לבדו גם בתור האודיטור וגם בתור האדם שמקבל את האודיטינג. עם זאת, אודיטינג סולו מתבצע אך ורק תחת חסותו של ארגון מתקדם או ארגון השירות של פלאג שבהם התיעוד הכתוב של הסשנים של אודיטינג נבדקים באופן שגרתי על-ידי מפקחי המקרים כדי לוודא שהאודיטינג נאמן לכתבי הקודש הרלוונטיים וההישגים הרוחניים המצופים מושגים. למרות שגם אודיטינג וגם הכשרה נוטים להיות אישיים ולא דיסציפלינות קבוצתיות של סגידה בסיינטולוגיה, דבר זה אינו חריג יותר מבודהיסט העוסק במדיטציה במרכז בודהיסטי תחת ההנחיה של מאסטר רוחני או תלמיד חכם שלומד תורה בישיבה תחת גאון בתלמוד.

בכל הערכה של אירועים של סגידה – בין אם הסגידה פרטית או ציבורית, בבדידות או בקבוצה – מרכז הסגידה ממלא תפקיד חיוני בכל דת. מרכזי סגידה כאלה נקראים בשמות שונים, ומציגים ארכיטקטורות שונות. כנסיות, בתי כנסת, מסגדים, מקדשים, אשרמים, היכלים, לכולם יש את המראה והתחושה הייחודיים שלהם. אבל המטרות והפונקציות הדתיות שלהם די דומות. "מקומות סגידה" אלה מספקים את הסביבה המקודשת שבה "השירותים האלוהיים" המתאימים לדת הנתונה נערכים בקביעות. כמו בכל דת, לכנסיות הסיינטולוגיה יש את האווירה הייחודית שלהן. אבל הם מהווים מרכזים גם עבור סגידה פרטית וגם עבור סגידה ציבורית.

IV.IV. סיכום

מתוקף הכשרתי המקצועית והמחקר האקדמי המסוכס לעיל, אני משוכנע שסיינטולוגיה היא קהילה של סגידה דתית. כיאה לדת חדשה, צורות הסגידה של כנסיית הסיינטולוגיה הן ייחודיות בהתאם להבנה הייחודית שלה של הממשויות האלוהיות והאנושיות. אבל, בדומה למסורות דתיות אחרות, הסגידה של סיינטולוגיה מיועדת להעמיק את המודעות הרוחנית ולפתח את היכולת הרוחנית של האדם, המשפחה, הקהילה, ובסופו של דבר העולם.

לוני ד' קליבר

26 בספטמבר 1994